

TROBALLE D' ARXIU

TROBALLA V

Codices de San Cugat del Vallés, n.º 27. Cartes blanques primeres.

Aquestes son XX e sis virtuts del *Romani (Roris marini)* les quals hem apres de antichs doctors e tenim per veres e experimentades.

1. Pren les sues flors | e lligales ab un drap de lli'e fesles bullir ab aygua tant ques consumesca la meytat, e beute lo residuo del aygua porque es bo per tots los mals é malalties que existeixen en lo cos.

2. Item: Seca les sues flors | e fesne polvos | e lligals ab un drap net | e un cop lligats portals en la ma dreta et farà estar content e alegre.

3. Item: Menja les sues flors en dejú ab mel e pa de xexa, sin pots trobar, si no ab qualsevol altre pa; e not vindrá á cap lo carbuncle, nil bubó, ni altre mal verinós.

4. Item: Si algú pateix demencia ó ximplexa, bullescane fortment ses flors et ses fulles en gran quantitat de aygua, e banyes lo pacient en dita aygua e será guarit.

5. Item: Si en la Archa hi posas sas flors les tinyes ó arnes no podrán corroure los draps ni 'ls llibres que dintre hi sien.

6. Item: Pren ses flors e bullanse en aygua | e lo tisich ó letich ne bega ab ví ó axarop ó sola, e guarirá.

7. Item: Per lo matex; bullanse les flors ab llet de cabra | e estigue per la nit á la serena | e ne bega lo tisich.

8. Item: Fes bullir les fulles ab ví blanch pur | e ab ell rentat la barba e les celles | e no set pelarán | e tindrás bella faç.

9. Item: Posa ses fulles sota lo llit et liurarás de mals sompnis.

10. Item: Prenne *estubas* et conservarà la juventut e cònfortarà tots los membres.

11. Item: Pica les fulles e posales sobre lo cranch, et cònfortarà el mataràs.

12. Item: Posa ses fulles en los vasos vinaters, e tos vins se liurarán de tota agror e mala sabor, e si vendrels vols tot seguit los despatxarás.

13. Item: Si per inmoderada suor vingueses á gran debilitat fes bullir ses fulles ab aygua, rentat lo cap e quedarás lliure de aquell suor, e també de la tos, si per cas ne tinguesses.

14. Item: Si perdesses lo apetit de menjar fes bullir ses fulles ab aygua de font viva, barrejala ab vi | fesne sopa e menjalas | e tot seguit còmensarás a axerirte e recobrarás lo apetit.

15. Item: Si ton ventre pateix flux inmoderat fes bullir ses fulles fortment ab vinagre, lligat les dites fulles calentes al ventre e immediatament el flux se restrenyarà.

16. Item. Si les cames set inflen per causa del poagre fes bullir ses fulles e un cop cuytes lligales á les cames sota un drap de lli envenantles donantli voltes.

17. Item: Fesne fum ab sa escorça, prenlo per lo nás si tens cataratas, et curarás.

18. Item: Si la serp está en lo cau fes fum dell jus lo forat e tot seguit sortirà, os morirà dintre e no tornarà á venir.

19. Item: Si algú per tos o altre motiu necessités, ó no pogués respirar ni alenar, fesne foch ab ell | e cou en son caliu pa, e si dell usa lo pacient se curará,

20. Item: Si per ardor del ventrell, ó per calor desconegut, o per qualsevol altre causa se sofreix inmoderada e continuada set, bullescas ab aygua | refredis e beguis ab vi de magrana e es curará.

21. Item: Si en posas en la porta de ta casa no temes ni escorpió ni serp.

22. Item: Fasis carbons de la sua fusta, lligals ab un drap de lli vert et fregat les dents, que si hi ha corch morirán | e les tues dents quedarán guardadas de tot dany e malaltia.

23. Item: De la sua fusta festen una cullera, e tot quant ab ella menjarás serà bó e profitós al teu cors.

24. Item: De la sua fusta faças un *barralar* | e trennen dell souint vi | e no tenis apostema ni altres malalties que estigan dintre los membres del cors.

25. Item: Fes bullir les sues rels ab vinagre | e rentati los peus, els tindrás fermes, forts e fortíssims | e no patirás rampes.

26. Item: Si en ton camp o en la vinya planteses romans els conreeses neta e esmeradament les vinyes sestendrien e pendrien gran increment | e tu mateix tambe ten gaudiries.

MANUEL DE BOFARULL.